herpy

GEKKOER

Gekko kuhli

En nesten usynlig barkskygge fra regnskogene i Sørøst-Asia. Hudflapper langs kropp, bein og hale, svømmehud mellom tærne og en barklignende tegning gjør at den kan svive ned fra tre til tre. Den er et dyr å se på, ikke å ta på, og den krever høy luftfuktighet.

Familie: Gekkonidae Engelsk: Kuhl's flying gecko Tidligere navn: *Ptychozoon kuhli; Ptychozoon homalocephalum* Publisert 15. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**12-18 cm** total lengde inkl. hale
Levealder	**5-10 år**
Aktiv	**I skumringen og om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Regnskog**
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Varmeplass	**30-33 °C**
Temperatur, natt	**21-23 °C**
Luftfuktighet	**60-85 %**
UVB	**Valgfritt**
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene, parvis eller én hann med flere hunner**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kjønnsmoden	**18 mnd.**
Kullstørrelse	**2 egg**
Inkubasjon	**60-120 dager** ved 24-27 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Gekko kuhli er en av de mest uvanlige gekkoene man kan holde. Langs sidene av kroppen, bak på bena og under haken sitter tynne hudfolder, tærne har tydelig svømmehud, og halen er flattrykt og kantet som et sagtannet flagg. Når dyret presser seg flatt mot en gren eller stamme med foldene lagt inn mot kroppen, forsvinner skyggen, og den marmorerte tegningen i grått, brunt og svart smelter sammen med barken. Selv når man vet hvor den sitter, kan den være vanskelig å få øye på.

Gekkoen flyr ikke, men glir. Hopper den fra en gren, sprer den hudfoldene, svømmehuden og halen og bremser fallet, slik at den kan styre ned mot en annen stamme. I naturen bruker den det først og fremst som fluktvei. I et terrarium ser man høyst et kort, bremset hopp mellom greinene, for det er sjelden plass til mer.

Arten ble opprinnelig beskrevet i 1809 som *Lacerta homalocephala*, men navnet var allerede opptatt og ble i 1902 erstattet av *Ptychozoon kuhli*. Navnet hedrer den tyske ornitologen Heinrich Kuhl. Etter en genetisk gjennomgang i 2019-2020 hører flyvegekkoene nå under slekten *Gekko* som underslekten *Ptychozoon*, så arten heter offisielt *Gekko kuhli*. Holdere og forhandlere bruker fortsatt ofte det gamle navnet. Den er altså i slekt med *Gekko gecko*, men langt mindre og roligere. Arten er dessuten svært variabel, og den dekker muligens over fem til ni ennå ikke beskrevne arter.

Voksne dyr blir vanligvis 12-18 cm inkludert hale, men angivelsene spenner fra 10 til 20 cm. Hannen kan kjennes på en rekke tydelige porer foran kloakken, som hunnen mangler. Huden er svært tynn, og hudfoldene kan lett revne hvis dyret blir grepet eller setter seg fast på skarpe ting. Dyret er raskt og sky, og de fleste blir aldri riktig tamme. Det er et dyr man nyter gjennom glasset.

De aller fleste dyrene i handelen er fortsatt viltfangede. De kommer ofte med midd og innvollsorm og er svekket av transporten, så kjøp oppdrettede dyr når du kan finne dem, og regn med karantene og en avføringsprøve hos veterinæren.

Les mer: Karantene og hygiene Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Utbredelse og leveområde

Gekko kuhli lever i Sørøst-Asia. Arten er kjent fra det sørlige Thailand (Nakhon Si Thammarat, Satun og Pattani), Myanmar, Malaysiahalvøya med øyer som Pangkor, Tioman og Besar, Singapore og Indonesia med Sumatra, Java, Bali, Natuna-øyene, Simalur, Sulawesi og den indonesiske delen av Borneo. I tillegg kommer Sabah og Sarawak på det malaysiske Borneo samt Nicobarøyene.

De registrerte funnene ligger særlig i Indonesia, Malaysia og Thailand. Nicobarøyene hører til India, men arten finnes trolig ikke i India. India er derfor ikke med blant landene på kartet. Fordi arten kanskje rommer flere arter, kan utbredelsen bli revidert.

> **Naturlig utbredelse:** Thailand, Myanmar (Burma), Malaysia, Singapore og Indonesia.

LEVEOMRÅDE

Gekko kuhli lever i tropisk lavlands- og åssideskog og tilbringer hele livet i trærne, der den sitter på stammer og tykke greiner. Der er den nesten umulig å se, fordi tegningen ligner lav og bark. Den finnes også i skogkanter, plantasjer og ved bebyggelse, men er alltid knyttet til høye trær.

Klimaet er varmt og fuktig hele året, med en regntid som gjør luften nesten mettet. Gekkoen er mest aktiv om natten og i skumringen. Om dagen sitter den ubevegelig på barken, og først når mørket faller på, går den på jakt etter insekter og drikker vanndråper fra bladene. Regnvær utenfor ser ut til å kunne sette i gang paringen. Det finnes bare få målinger av de nøyaktige forholdene arten lever under, så tallene for terrariet bygger på erfaringer fra fangenskap, ikke på feltdata.

Stell

TERRARIET

Bruk et høyt terrarium med frontluker. Til ett dyr er 45 × 45 × 60 cm (lengde × bredde × høyde) en god minstestørrelse, og høyden betyr mer enn bunnarealet, fordi *Gekko kuhli* aldri går på bakken. Angivelsene går fra små 50 × 25 × 30 cm til 60 × 45 × 90 cm, men små kasser gjør det vanskelig å holde fuktigheten uten å stenge ute for mye av luften. Til to eller tre dyr må terrariet være større, slik at dyrene kan gå hverandre av veien. Terrarier med nettlokk er vanskelige å holde fuktige nok uten hjelp av en forstøver.

Innred med flate biter korkbark på bakveggen som stammer, skråstilte greiner og bambusrør i flere høyder. Gekkoen sitter helst flatt mot bark, så sørg for flater den kan skjule seg mot. Levende planter som pothos, philodendron eller ficus gir dekning, og kunstige planter fungerer like godt. Skjulene skal sitte høyt, ikke på bakken.

Som bunnsubstrat fungerer kokosjord eller en bioaktiv blanding i et lag på 5-7 cm, som holder på fuktigheten. Pass på at ventilasjonen er god, slik at luften ikke blir stillestående. Bruk glatte materialer og unngå skarpe kanter, for de tynne hudfoldene kan rives i stykker.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon Les mer: Terrarieoppsett og bioaktiv bunn

TEMPERATUR

Her er ikke angivelsene helt enige. Noen er omtrent 24-29 °C i terrariet om dagen og et varmt sted øverst på 30-33 °C, mens andre går opp til 32-35 °C på varmestedet. Hold deg helst til den lavere enden, for en skyggeboende regnskogsgekko skal ikke stekes, og tørr varme koster straks luftfuktighet. Om natten kan temperaturen falle til 21-23 °C. Gå ikke under 21 °C om natten.

Gi *Gekko kuhli* et gradientområde ved å sette en lav varmepære eller et keramisk varmeelement i den ene enden øverst, styrt av en termostat. Dyret er nattaktivt og soler seg sjelden åpenlyst, men det velger gjerne et varmere hvilested i løpet av dagen. Mål med digitale termometre både øverst og nederst, og hold terrariet unna solrike vinduer.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Gekko kuhli trenger høy luftfuktighet, typisk 70-85 %, og den kan gjerne falle til omtrent 60 % i løpet av dagen. Spray terrariet grundig med lunkent vann hver kveld, rett før lyset slås av, slik at blader og glass er dekket av dråper. Det er dem gekkoen helst drikker av, og ikke alle dyr bruker en vannskål. Det kan være nødvendig å spraye opptil tre ganger daglig. Sett likevel fram en lav skål med friskt vann, og legg steiner i, slik at dyret kommer seg opp igjen, for det er en dårlig svømmer. Vannet byttes daglig.

Et digitalt hygrometer midt i terrariet viser om fuktigheten holder. For lav fuktighet gir hudproblemer, og stillestående, fuktig luft gir luftveisinfeksjon, så ventilasjon og fuktighet må balansere. En automatisk forstøver kan hjelpe, særlig i et bioaktivt terrarium.

LYS OG UVB

Gekko kuhli er aktiv i skumringen og om natten og kan overleve uten UVB. Et svakt UVB-lys er likevel en god idé, for undersøkelser tyder på at det gagner helsen til dyret. Velg i så fall et rør for skyggedyr (Ferguson-sone 1, for eksempel et T5-rør på 2-5 %), montert over den ene siden, slik at resten av terrariet ligger i skygge. Lyset skal også gi en fast døgnrytme.

Ha lyset på 10-12 timer om vinteren og opptil 14 timer om sommeren, gjerne styrt av en tidsbryter. Unngå sterke spotlamper, for dyret søker bort fra skarpt lys. Om natten skal det være mørkt, og er det behov for ekstra varme, så bruk en varmekilde uten lys.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Gekko kuhli lever av levende insekter. Gi en variert blanding av små sirisker, dubia-kakerlakker, turkestanske kakerlakker, larver av svart soldatflue og av og til voksmøllarver som godbit. Noen dyr viser ingen interesse for melormer. Byttet må ikke være bredere enn avstanden mellom øynene på dyret, og det må være godt fôret før det gis videre.

Unger fôres hver dag, og voksne dyr annenhver til hver tredje dag med 4-8 insekter. Fôringen skjer best om kvelden, etter at lyset er slått av. Angivelsene for tilskudd svinger fra kalk med D3 annenhver fôring og multivitamin en gang i uken til kalk uten D3 ved hver fôring og multivitamin omtrent to ganger i måneden når dyret får UVB. Bruker du ikke UVB, må kalken inneholde D3. Noen dyr tar ferdigfôr til *Correlophus ciliatus*, gjerne med fiken- eller mangosmak, som en sjelden godbit, men det kan ikke være hovedfôret.

Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Gekko kuhli er rolig, men sky. Den tilbringer dagen ubevegelig på barken, og når man nærmer seg, flykter den eller sprer hudfoldene og hopper. Den skal ikke håndteres rutinemessig. Huden er tynn og kan revne, og dyret mister halen hvis det blir grepet. Begrens håndtering til nødvendige undersøkelser, og vær rask og rolig. Oppdrettede dyr kan med tålmodighet bli mindre sky, mens viltfangede dyr ofte biter, piper og vrir seg hvis de blir grepet.

Hanner må aldri holdes sammen, for de er territoriale og slåss. En hann kan holdes med en eller flere hunner, og hunner kan som regel gå sammen hvis de er like store og det er plass og mange skjul. Hold høyst én hann og to til tre hunner, og skill dem hvis noen går ned i vekt. Holdt alene trives arten fint. Hannene kvitrer for å lokke hunnen, og begge kjønn kan skrike når de blir grepet.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hannen kan kjennes på en rekke tydelige porer foran kloakken. Hunnen har ikke disse porene eller bare svært svake. Dyrene bør være omtrent 18 måneder før de settes i avl. Det er fornuftig, for hunner som legger egg for tidlig, tappes for kalk. Det er ikke dokumentert noen vektgrense, så vurder i stedet kondisjonen til dyret.

PARRING

I fangenskap kan *Gekko kuhli* yngle hele året. Parene begynner omtrent ved sankthans, og regnvær kan få dem i paringsstemning. Hyppigere spraying og stigende fuktighet etterligner regntiden og kan hjelpe. Hannen lokker hunnen med kvitring. Når dyrene parer seg, skal du først og fremst sørge for at hunnen får rikelig med fôr og kalk.

Det er ikke beskrevet en fast vinterpause for arten, så følg kondisjonen til dyret. En hunn som går ned i vekt, må ha en hvilepause.

EGGLEGGING OG KULL

Omtrent to til tre uker etter paringen legger hunnen to egg, som hun klistrer fast på en overflate. Det skjer ofte et sted du helst ikke ville ha dem, for eksempel under lokket på terrariet eller bak bakgrunnen. Hvor mange kull hun legger i året, er ikke dokumentert.

Gi henne bambusrør eller korkrør med hull i passende størrelse høyt oppe, som hun kan oppfatte som trygge. Egg som sitter på glass, skal ikke rives løs, for skallet er skjørt. Hvert par egg kan i stedet dekkes med et klart plastbeger som tapes fast på ruten, slik at de ligger i sitt eget lille inkubasjonskammer. Kan du flytte hele gjenstanden eggene sitter på, kan den komme i rugemaskinen. Kontroller ukentlig om de utvikler seg.

INKUBASJON

Ruge om mulig eggene ved omtrent 25-26 °C. Ved omtrent 25,5 °C kommer ungene etter 60-90 dager. Et kull er også klekket etter omtrent fire måneder ved 26-29 °C om dagen og en unge etter seks måneder ved romtemperatur (24 °C om dagen og 21 °C om natten), så inkubasjonstiden kan bli langt lengre enn hos mange andre gekkoer.

Det er ikke dokumentert en nøyaktig luftfuktighet, men fuktig substrat som vermikulitt eller perlitt og fuktig luft i kassen er normalt for gekkoegg. Det er lånt fra gekkoer generelt og ikke utprøvd spesifikt for *Gekko kuhli*. Det er uvisst om kjønnet avhenger av temperaturen.

OPPDRETT AV UNGER

Ungene er omtrent 4 cm lange ved klekking og skifter hud etter 8-12 timer, hvoretter de begynner å spise. Voksne er ikke sett spise unger, men det er ikke undersøkt over lengre tid, så ta dem ut og sett dem i et eget lite terrarium, for eksempel 30 × 30 × 45 cm, med de samme forholdene som til de voksne.

Gi dem bananfluer (*Drosophila hydei*), en uke gamle sirisker, små kakerlakknymfer og små larver av svart soldatflue hver dag, pudret med kalk. Ungene er litt ømfintlige i starten og må ha rikelig med vann og fôr. Hold ungene i grupper av samme størrelse eller enkeltvis, og del dem hvis en biter eller blir bitt. Det finnes ingen pålitelige tall for veksthastigheten.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

Helse og vanlige feil

Viltfangede dyr har ofte problemer, mens oppdrettede dyr sjelden har det. De typiske feilene er:

- Midd, som sitter i hudfoldene på nykjøpte viltfangede dyr. Fjern dem forsiktig med en vattpinne med litt vegetabilsk olje, og sjekk dyret annenhver-hver tredje dag i tre uker og deretter ukentlig i ytterligere tre uker, eller få veterinæren til å hjelpe.
- Innvollsorm og andre parasitter, som viser seg ved vekttap og tynn avføring. Lever en avføringsprøve hos en veterinær i løpet av den første måneden.
- Hudproblemer og hengende hudrester på tærne, som skyldes for tørr luft. Gi et fuktig skjul eller drypp lunkent vann over dyret, slik at restene løsner. Hudrester på tærne kan klemme dem av.
- Luftveisinfeksjon med hvesende pust, slim ved nesen og slapphet. For kalde netter og stillestående, fuktig luft øker risikoen. Krever veterinær.
- Rifter i hudfoldene etter hardhendt håndtering eller skarpe ting i terrariet.
- Tapt hale. Den vokser ut igjen, men aldri som før, og det er en god grunn til ikke å ta tak i dyret.

Et sunt dyr har klare øyne, fyldig kropp og fast grep. Kontakt en veterinær med erfaring på krypdyr hvis *Gekko kuhli* går ned i vekt, ikke spiser på flere uker eller virker slapp.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.

Hele veiledningen med kart og oppdateringer: herpy.org/no/gekkoer/gekko-kuhli